

بدل اشترا

(پوسته اجریله برابر)

سنه لیکى ۵۰ غروش

آلى آلیقى ۳۰ «

نسخه سی ۱ غروشه

سَمْعَةُ مَسْکُونَةُ

اداره نماز و مطبعه سی

استانبولده باب عالی چاده

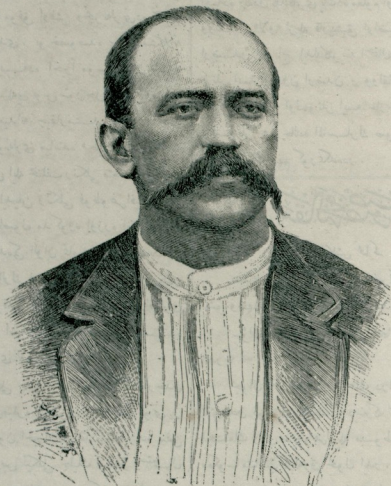
سنه قمری ۱۲۸۰

درج اولین اوراق اعاده

اولیناز

نسخه سی ۱ غروشه

پنجشنبه کو نیشتر او نو فرقی و از این بقیه نیشتر

سیاح موسیو (نبدو) [ترجمه حالی ۱۰۴ نجی صحیفه دودر]

مِنْ دَرَجَاتٍ

فن ہونستہ سی — یاکش بھاکہ — اسکاں مہاجرین —
 حواث مدنیہ — موسیو نہو — پوزیاشی مہار — دیرپول
 اوسندہ پیسفل — حکمت طبعیہ، فطووعرافدہ یکی اصول —
 ماناغانہ کی ذکا — ایکنپی دیوژن .

فریدون بیگ

فوطوغرافیا — معلومدرکه بر زمانلر فوطوغرافیا
رنکلیسی اوله مایه جنی ادعا اولنور ایکن فوطوغرافیا
براقیلرندن بری بوکاموفق اولمش وتجربلرینده خیلجه
ایلمریه کوتورمش ایدی. بو خصوصده بر آت
تصادف اولنقدده ایدیسده اخیراً موسیو لیجان نامنده
فرانسه لی رمدقق بومسئله یی بوس بون حل ایلمش ومتعدد
رنکلی فوطوغرافیا میدانه چیقارمشددرکه فنون آقاده
یاسنه تقدیم اولان نمونه لری میاننده «طف شمس» نک
رنکلی فوطوغرافیا سی ایله مختلف رنکلی متعدد بایراقلرک
جهل سنک بردن اخذ ایدیلن رنکلی فوطوغرافیا سی وار
نیئمش. هله بر بایاغلک اصول مذکورده اوزره اخذ وتقدیم
اولان فوطوغرافیا سنده کی الوان تمامیه ارا نه ایدل یکنندن
بو نوع فوطوغرافیا لرک فوق الحدد بر مقبولیت مظهر
اوله جنی درکاردر. شوقدر واررکه رنکلی فوطوغرافیا لری
اخذ ایدیله جک اولان اشیا نک «اوبژکتیف» قارشیسنده
ایجه رمدت طور مملری لازم کلور اعش .

مصنایع

صنایع — زرہلی حرب سفینہ لربك خار جدن
انداخت ایدیله بك مریمله قارشى زرہلربك قوتى بر
بر قات دها تزیدد ایچون اخیراً آمریقا ترسانه لرنده سفن
حربیه انشا آتیه خصوص نیکیلی چلیك لوحه ل استعمال
اولئغه باشلامش ایدی . بوقدمه معلم هو بكنسون نامنده بر
مدقق نیکیلی ایله چلیك یوزده ۲۲ مقدارنده خلط ایدرهك
یكیدن بر طاقم نیکیلی زرهار وجوده كتیر مشدركه بونلرك
سار نوع نیکیلی چلیك لوحه لرن زیاده مقاومتلی اولدق قری
التجره ثابت اولمشدر .

معنیات - جواهر متفقہ آمریقانک آرہونا ایالتی

داځلنده موسو قوتي طرفدن اجرا ايدين حفریات
آنانده اڅمار سټايه پارچلرته مشابه بر طاقم طاشلر
بولش و بونلرک درونلرندن ده اوقاق الماس پارچلر
چقارلسلدر . بو اڅمار سټايه پارچلرني تشکيل ايله بن
مواد معدنيته نلک ال سيولک قسي دميردن عبارت اولوب
درونلردي غايت اوقاق اجوافه سياه رنگلي برطاقم اجسام
صغيره برلشمسدرک ايشته اصل الماس پارچلرلر ده بو
سياه اجسامک ايجنده ايش . اول امرده بو اڅمارک
يالکر اڅمار سټايه اولدقنلر قطعيآ تعين اولتوق ايشته نلش
ايشده زردن کلدکلري پلکه معلوم اوله مايان بو طاشلرک
وولقان «لاو» لريله قاريشيق ارضيده بولماسي درون
ارضدن اخراج ايلدکلرينه اڅمال ورمکلدر . فقط
بونلر ايشتر درون ارضدن بر وولقانک فوراني آتاسنده
اخراج ايلمش اولسونلر ايشه خارچدن سقوط ايله مش
بولسونلر هر حالده الماسلرک صورت تشکلري نقطه
نظر دن نلک مهم کورنمکلدر .

مَقَالَةُ الْمُخَصَّصَةِ

پاکستان محکمہ

عبدعاجزك مستمع صفتيه اخيراً بولديفم بر محله
شو وجهه بر مباحثه وقوع بولشدر:
سؤال — نقلت نيه ديرلر وهانكي قانونه كوره تحول
ايدر؟

جوال — نقلت بر جھنك ذراتنه ارض طرفدن
تأثير ايدن قوتلرك محصله سنه دينيركه جھنك وزنى ديمكدر.
اجسامك وزنى ده جوهر ليله مبسوطاً و مسافهك مريبعه
ممكنه ساً متناسب اوله رق تحول ايدر.

مسافه سی مربعلہ معکوساً متناسبدر ؟

ج — مسافلو دائماً مرکز ارضدن اعتبار ايدليلر .
مثلا مرکز ارضدن ۳۰۰۰ كيلومترو مسافده بولان
برجسك وزنى ۴ كيلوگرام اولسه ۶۰۰۰ كيلومترو مسافده
جسك وزنى ۴ دفعه دون يعنى ۱ كيلوگرام اولور .

بولان بر جسم میانشده موجود جاذبه، شو جسمک مرکز فکشنده مندمج کتله سیله مبسوطاً و مرکز ارضه اولان مسافسی مربعلیه معکوساً متناسب اولدینی قبول ایلشدیر.

بوحالده سطح ارض اوزرنده بولان بر جسمک مرکز ارضه اولان بعدی نصف قطر ارضه مساوی اولوب اوده تقریباً 6370 کیلو مترویه مساوی اولدیندن جسم مذکورک خارجیه طوغرو صعودی تصور اولدیندی و سطح ارضدن بر او قدر مسافه ده تباعد ایلدیکی یعنی مرکز ارضه اولان بعدی 2×6370 کیلو مترویه بالغ اولدینی حالده جاذبه درت دفعه تناقص ایدر.

بر جسمک وزن مطلق، اوجسه تأثیر ایدن جاذبه نک قیت عدیده سندن یعنی شدندن عبارت اولدینقه نظراً جسم متصورک سطح اوزرنده کی وزنی 1 کیلو غرام اولدینی حالده جسم مذکورک سطح ارضدن 6370 کیلو مترو ارتفاعنده کی وزنی ده 2×6370 کیلو مترو ارتفاعنده 2 کیلو غرامه تنزل اجمعی اقتضا ایدر.

فقط قضیه نک عکسی نظر مطالعه آله جق اولور، یعنی جسمک سطح ارضدن تباعدی تصور اوله جنی یرده سطح ارضدن اعتباراً مرکز ارضه طوغرو تقریبی دوشنبه جک اولور ایسه قانون مذکورک قطعینه خلل کلدیکی کورولور.

چونکه قانون مذکورک سطح ارضدن اعتباراً مرکز طوغرو تقرب ایدن بر جسم حقتدهده صحیح اولماسی یعنی بو مثلاً درون ارضده بولان بر جسمه سی تأثیر ایدن جاذبه نک ده، جسمک مرکز ارضه اولان مسافه مربعلیه معکوساً متناسب بولماسی لازم کله ایدی؛ جسم مرکز ارضه یاقلاشدیقه وزنک تریاید اجمعی و تماماً مرکز ارضه وصولنده مسافه سی صفر اوله جفندن $F = \frac{G}{r^2}$ اولماسی یعنی جاذبه و بناءً علیه وزنکده ناعددود بولماسی اقتضا ایدر ایدی، حال بوکه حکمت طبیعیجه محدود بر جسم اوزرنه تأثیر ایدن قوتک بعض احوالده صفره تریی قبول اوله بیلیرسه ده قوه

سائل، بوندن صوکره مشهور $\frac{G}{r^2}$ دستوری یازیلهرق r مسافسی بر کره 3000 ورکرده 6000 کیلو مترو فرض ایلدیکنه کوره برنجی تیجه نک ایلکیندن 4 دفعه بویک اولدینقی اراه ایله مدعاسنی ظاهراً اثبات اولور.

مقاله مرذن مقصود اولان شی شو ایتخنده $\frac{G}{r^2}$ قانونی کبی طوغرو بر قانونی یا کیش محاکمه ایدرک فاسد بر تیجه سی چیقاردینقی کوسترمک اولسیله ایضاح ماده خشنده مباحثه نک بوقدر جق قسمی بزه کفایت ایدر.

معلومدرکه «جاذبه عمومی» دینلن قوت، ماده نک ماده نی متقابلاً جذب ایلندن عبارت اولوب حکیم مشهور (نیوتون) طرفندن کشف اولنان شو قانونه تابع بولور: قوه جاذبه، یکدیگری جذب ایدن جسمک کتله لری حاصل ضرب سیله مبسوطاً و شو کتله لری یانلری تقریب ایدن مسافه نک مربعلیه معکوساً متناسب اولهرق تحول ایدر.

اعدی قانون مذکور ی بدستور ریاضی حاله قویق ایچون یکدیگری جذب ایدن کتله لردن بری ک، دیگر ی ک و بولنری تقریب ایدن مسافه r و قوه جاذبه ده F ایله افاده ایلده:

$$F = \frac{G \times M}{r^2}$$

افاده ریاضیه سنه دسترس اولور.

جاذبه عمومی قانونی شو صورته بر دستور جبری حاله قویار قویماز عمومیندن بالاستفاده دستور مذکور ی جاذبه نک یعنی کره ارض ایله بر جسم پینده موجود فکتنک هر حاله تطبیقه احتیاج کوسترمه یلدر. بلکه شودستورک نتایج نی تدقیق و عمومیت و قطعیتی نهدر جهله قدر اولدینقی تحقیق ایدرک محل تطبیقی تحری ایله مک اقتضا ایدر.

ایمده دستور مذکوردن ریاضیات ایله استخراج اوله جق برنجی تیجه ارض تقریباً کره شکلده اولماسی حبیبله خارجده بولان بر جسم اوزرنه، گویاکفه کتله سی مرکزنده مندمج و بر نقطه ماده یه منجر اولش کبی تأثیر اجمعی ماده سیدر.

ایشته بوکا بناء درکه ارض ایله ارضک خارجنده

یوننده بر انضمام سزلق اولدینی — امید ابد رزکه —
میدانه چیقاردی .

حسابات ریاضیه مک حادثات طبیعییه تطبیقی حقیقه
مشکل بر ماده اولوب هیچ بر وقت تجارب و مشاهداتی
نظر تدقیقدن دور ایتکه مساعد دکلدر . واقعا علوم
ریاضیه مک قواعد اساسیه سی بدیهات و اولیات اوزرینه
ایتنای ایلدش اولمسیله قطعیت احکامی انکار اوله ماز ایهده
بوکاعتماد حسابات مذکور مک بلا تدقیق بر حادثه طبیعی مک
هر حاله تطبیقی ده مک اوله ماز . حسابات ریاضیه بر حادثه
طبیعییه تطبیق ایچون اول امرده طبیعییدن اقتباس اولنه
جق قوانین تجربیه یی نظر مطالعیه املق اقتضا ایدر .
نایا شو قوانین تجربیه مک ندراده قدر حقیقت
حاله توافق ایتدیکنی و نه کی احواله معمول به اوله جغفی
تحقیق یعنی قطعیتی تدقیق ایتک ایجاب ایدر .

ثالثاً حادثه طبیعی مک ریاضیه نقطه نظرندن تدقیق
مختلده هر آن استحصال اوله جق نتایج حسابیه مک مناقشه نه
لزوم کورولور .

رابعاً شو شرائطه توفیقاً اجرا اوله جق تدقیقات
ریاضیه دن استحصال اوله جق نتایج تحقیق ضننده برده
نهایت تجربه به مراجعت اولور . [۴]

ریاضیاتک حادثات طبیعییه تطبیق خصوصنده شرائط
مسروده به توفیق معامله اولتادینی صورنده نتیجه مک بطلانی
محقق عد اولتالیدر .

مباحث طبیعییه

اسطوره مرابریه

«اسکان مهاجرین» مسئله سی آلمانیای فرانسه، انگلتره .
ایتالیا محافل طبیه و حییه سی یاریم عصر دن بری دوشو -
ندر مکده در . طوتولان ایستانستیق لردن هر سنه آلمانیدان
۶۰ بیک، فرانسه و ایتالیایدان ۲۰، انگلتره دن ۳۵
بیک کشیک ترک وطن ایدر مک اختیار هجرت ایله دکلری
[۴] شو حکمته میذر که شو صوک زمانلرده هینش ناساندن
(دری شدت جاذبه مک معدن قوبولرنده کی قیمتی باله تجربه تعین
قیام ایش ایدی .

مذکور مک بویه بر قیمت نامحدوده و وصولی تصور بیه
اولتاز .

ایشته شو کی بر مناقشه عقلیه دن مستبان اولور که
بالاده کی $W = \frac{K \times D}{r}$ دستوری سطح ارض مک خارجه
قابل تطبیق اولوب یوقه درون ارضه بولنان بر جسم
تأثیر ایدن جاذبه تطبیق اولنه ماز .

چونکه درون ارضه بولنان بر جسم تأثیر ایدن
جاذبه ویا اوجسک وزن مطلق مرکز ارضه اولان
مساغسی مربعیه معکوساً متناسب اوله رق تحمیل ایتز ؛
بالعکس مرکز ارضه اولان مساغسی ایله همده، مبسوطاً
متناسب اوله رق تخلف ایدر . ایشته سطح ارض اوزرنده
۱ کیلو غرام وزنسنده بولنان بر جسک مرکز ارضه
اولان بعدی نصفه تنزل ایدنجه به قدر درون ارضه
نفوذ ایتدیکنی تصور ایدله جک اولور ایسه جسم مذکور
تأثیر ایدن جاذبه ۲ دفعه تناقص ایده جکی کی وزن
مطلق ده ۱ کیلو غرامدن ۲ کیلو غرامه تنزل ایدر .

ایندی حضاردن برینک سوبله دیک و دیک برینک قبول
و تصدیق ایتدیکنی کی مرکز ارضدن ۳۰۰۰ کیلومترو
مساغده فرض اولنان بر جسک وزنی ۱ کیلو غرام اولدینی
حاله مرکز دن $2 \times 3000 = 6000$ مساغده فصل
اولورده ۲ کیلو غرامه مساوی بولور ؟

چونکه نصف قطر ارض وسطی اوله رق ۶۳۶۰
کیلومترو اولدینغه نظر آسر مرکز ارضدن ۳۰۰۰ ویا ۶۰۰۰
کیلومترو مساغده فرض اولنان بر جسم درون ارضه
بولنش اولمازمی ؟ و بوحاله ۳۰۰۰ کیلومتروده ایکن وزنی
۱ کیلو غرام ایسه ۶۰۰۰ کیلومتروده ۲ کیلو غرامه مساوی
بولمازمی ؟

ایشته شو یا کاشلق اول امرده $\frac{K}{r^2}$ دستورینک یالکر
— مساغر مرکز ارضدن اعتباراً تعداد اولتقله برابر —
سطح ارض مک خارجه قابل تطبیق اولدینغه ایله مکدن و اوده
دستور مذکور ی چیقاردقن صوکره مناقشه ایله مکدن
نشأت ایتشد . اگر $\frac{K}{r^2}$ دستورینک سر مساغسک
قیمتی ایچون نه صورت کسب ایده جکی بحری اولنسه ایدی